

Petek, 24. 4. 2020

Naj te najprej spomnim: **Ne pozabi na ponavljanje vprašanj, ki si jih dobil za preverjanje!**

Preglej rešitve zadnje ure.

2.

b) Ptuj	Celje	Trojane	Ljubljana
POETOVIO	CELEIA	ATRANS	EMONA
Vrhnika	Logatec	Hrušica	
NAVPORTUS	LONGATIKUM	AD PIRUM	

3. a) Pravokotno mesto s središčnim javnim prostorom forumom (trgom) in sistem pravokotno križajočih se cest, ki je tvoril zaključene otoke z bivališči.

b) trg bivališča
ceste obzidje

c) ... zbirnih kanalov ... Obstoj kloak priča o veliki razvitosti rimske civilizacije ter njihovem tehničnem znanju.

4.

MED	LES	ŽITO	USNJE	VINO
NAKIT	ŽIVINA	SUŽNJI	ZAČIMBE	OLJE

Cilj: spoznaj, zakaj je propadel rimski imperij

Naloge:

- SDZ 33 – 35
- Preberi besedilo v SDZ str. 33 Rimski imperij se je znašel v vsesplošni krizi in reši **nal. 2.**
- V poglavju Poskusi reform spoznaj, kako so skušali rešiti imperij pred propadom. Jim je to uspelo? – Preberi in reši **nal. 4.**
- Zapis v zvezek:

PROPAD RIMSKEGA IMPERIJA

1. V 3. stol. se je Rimski imperij znašel v krizi. Težave so bile:

- politične (delitev imperija na dva dela)
- (vdor barbarskih plemen)
- gospodarske (.....)
- (upad prebivalstva zaradi bolezni)

(dopolni manjkajoče)

2. Poskusi reform so bili neuspešni, imperij je ostal razdeljen na dva dela (Zahodni – sedež v Rimu, Vzhodni – sedež v Konstantinoplu)

3. **476. leta so Germani uničili Zahodni del imperija - konec Zahodno rimskega cesarstva, konec starega veka!**

Pošlji zapis iz zvezka na bojana.osenk-martinjak@guest.arnes.si

Ker s tem zaključuješ s poglavjem Rimski imperij, ti dodajam še rešitve SDZ današnjega dela.

2. Politične težave / vojaške težave / gospodarske težave / družbene težave

4. Cesar Dioklecijan je rimsko cesarstvo razdelil na dva dela:

- VZHODNI, grško govoreči del, s središčem v KONSTANTINOPLU in
- ZAHODNI, latinsko govoreči del, s središčem v RIMU.

Meja je potekala na črti SIRMIJ – Črna Gora/Boka Kotorska – Velika Sirta (v SEVERNI Afriki).

- V kateri del je spadalo današnje slovensko ozemlje? Zahodni del.

Za konec še rešitve vprašanj – odgovori! Popravi.

Odgovori na vprašanja

1. Galci, Grki, Veneti, Etruščani, Italiki
2. Pomorstva, obdelave kovin, gradbeništvo, pisavo, verovanje
- 3.

Legenda o nastanku Rima

Trojanski junak Enej je zbežal iz goreče Troje. Prišel je v Lacij in si tu ustvaril posestvo. Njegov sin je sezidal mesto in ustanovil kraljevski rod, ki je vladal 300 let. Iz tega rodu sta bila tudi dvojčka Romul in Rem, sinova Ree Silvije in boga Marsa. Njun stric Amulij je želel zasesti prestol, zato ju je ukazal vreči v reko Tiberu. Košarico z otrokoma je naplavilo na obrežje pod sedmimi griči. Tu ju je našla volkulja in ju hranila s svojim mlekom. Pozneje so dvojčka vzgajali pastirji. Ko sta odrasla, sta maščevala krivico, ki jima jo je naredil stric. Na sedmih gričih sta ustanovila mesto. Sprla sta se zaradi imena mesta in Romul je ubil Rema ter zavladal sam. Po njem je mesto dobilo ime: Roma ali Rim.

4.

- Volilno pravico so imeli le odrasli in svobodni moški, ki so bili rojeni v Rimu.
- Med izvoljenimi predstavniki Rimljanov sta bila najpomembnejša **dva konzula**, ki so ju volili vsako leto. Vodila sta državo oziroma rimsko vlado in izmenično poveljevala vojski. V času vojne je oblast prevzel eden od njiju; dobil je naziv **diktator**. Njegova naloga je bila predvsem vodenje vojske.
- Izvoljenim predstavnikom je svetoval **senat**. To je bil zbor starejših moških, ki so prihajali iz najuglednejših rimskih družin in so pred tem opravljali javne službe. Njihov položaj je bil dosmrten. Senat je imel velik vpliv na dogajanje v državi in odnose z drugimi državami, saj je odločal o vojni in miru, finančnih zadevah ...

5. Patriciji (bogati, senatorji..., plebejci (obrtniki, trgovci, kmetje), sužnji
6. Legija, manjša enota centurija - pehota, dobro oborožena, disciplinirana, hrabra, zavedna.
Vojak – legionar (ščit, meč, bodalo, oklep, čelada, oprema).
7. Apeninski polotok, punske vojne (provinca Sicilija, Hispanija, S Afrika), V Sredozemlje, Britansko otočje do Rena, Donave.
8. Gospodarski (uvažajo žito, kovine, zlasti srebro, sužnje), davki, veterani dobijo zemljo
- 9.

Izvedel je **številne reforme**:

- Senat je razširil s svojimi podporniki in predstavniki osvojenih ozemelj.
- Podporo in naklonjenost revnih volivcev je dobil z razdeljevanjem žita in javnimi gradnjami.
- Na osvojenih ozemljih so odsluženi vojaki (imenovani veterani) dobili zemljo. Vojakom je povišal plačo.

10. Bil je imperator, vrhovni svečenik, dosmrtni konzul, oče domovine, **prvi rimski cesar**. Uvedel je reforme, zgradil ogromno lepih stavb, zagotovil mir, ki je trajal 200 let – pax romana.
 11. Širjenje rimskega načina življenja, kulture, običajev...
 12. Politeizem, svetišča, vsaka družina ima svojega boga (lari), v 1. Stol. Se pojavi krščanstvo.
 13. Spodkopava pomen rimskih cesarjev zaradi vere v Boga.
Jezus uči o dobroti in poštenosti, njegovi učenci apostoli, preganjeni, v Rimu se skrivajo v podzemnih rovih – katakombe, preganjajo kristjane (gladiatorji) – mučenci
- Cesar Teodozij vezo prizna konec 4. Stol.
14. Geografija, zgodovina, medicina, pravo, filozofija, matematika
 15. Gradijo svetišča, stavbe, trge – forum, toplice – terme, ceste – via, vodovode – akvadukt, mostove – viadukt, amfiteater, gledališče...
 16. Kiparstvo (kipi cesarjev, senatorjev), reliefi, slavoloki
Slikarstvo (freska – slika na svež omet, mozaik – slika iz majhnih kamenčkov)
Dramatika
 17. Gospodarsko (trgovina, obrt, kmetijstvo) in vojaški (kraški zaporni zid)
 18. Gospodarski, vojaški, družbeni, politični.
 19. Dioklecijan je povečal število vojakov, utrdil meje, vzpostavil mir, okreпил gospodarstvo cesarstvo razdeli na dve polovici – V in Z.
Konstantin prestolnico preseli na V – Konstantinopol
 20. Vpad germanskih plemen, Odoaker vrže z oblasti zadnjega rimskega cesarja **476 – konec z rimskega cesarstva, konec starega veka.**